

یوسف عزیزه مصر

یوسف خوابنما به

۳۷ ^۱ یعقوب، سرزمینه کنعان میان کی خودشه پئر ساکن بوبوسته بو، زندگی کودی. ^۲ هنه داستانه زندگی یه یعقوب:

یوسف ۱۷ ساله بو کی خو برآرانه آمره گله‌داری کودی و از خو برآرانه بدحروفی خو پئره‌ره خبر بردی. برآرانی کی از اونه پئره زنان، بلجه و زلفه پس‌رآن بید. ^۳ یعقوب یوسف از تمامه خو پس‌رآن بیشتر دوست داشتی، چونکی اونه ساله‌ایه پیری زائی بو. و او نه ره ایتا روپوشه رنگوارنگی فراهم بوکوده بو. ^۴ وختی اونه برآران دینیدی خوشانه پئر اونه بیشتر از تمامه خو پس‌رآن دوست داره، اونه بد داشتیدی و نتائنتیدی اونه آمره سولوک بوکونید.

^۵ یوسف خوابی یه کی بیده بو. خو برآرانه بوگفتة. اوشان یوسف خوابه کی بیشنوستیدی، بیشتر اونه آمره دوشمن بوبوستیدی. ^۶ پس بوگفتة «به خوابی کی بیده بوم گوش بدید: ^۷ گندمزاره دورون گندمانه دسته کودن دریمی. دینمه می دسته گندم ویریزه به پا ایسه، شیمی دسته گندمانم اونه دور حلقه زنیدی و می دسته گندمه جلو تعظیم کونیدی.» ^۸ اونه برآران بوگفتیدی: «یعنی کی آمی پادشاه بیبی؟ آمره فمان بدی؟» اونه خواب و اونه حرفانه وستی اوشانه کینه اونه آمره دو چندان به.

^۹ یوسف خوابه دیگری بیده کی اونه خو برآرانه تعریف بوکوده، بوگفتة: «خواب دینمه کی خورشید و ماه و یازده تا ستاره کره مره تعظیم کودن دریدی.»

^{۱۰} یوسف وختی کی هر چی خواب بیده بو، خو پئر و برآرانه تعریف بوکوده، اونه پئر سرزنش کونان بوگفتة: «آن د چی خوابی ایسه کی تو بیده بی؟ یعنی من و تی مار و تی برآران و با بیم، تره تعظیم بوکونیم؟» ^{۱۱} اونه برآران اونه آمره حسودی کودیدی، ولی اونه پئر، یوسف حرفانه به خاطر بیسپرد.

یوسف برآران یوسف فروشیدی

^{۱۲} یوسف برآران بوشو بید چراگاهه نزدیکه شهر شکیم، خوشانه پئره گوسفندانه بچرآنید. ^{۱۳} یعقوب یوسف بوگفتة: «مگر تی برآران گله‌یه نبردیدی شکیم بچرآنید. بیا، منم تره اوشه کونم اوشانه ورجه.» ^{۱۴} یوسف بوگفتة: «بعچشب»

^{۱۴} پس یوسف بوگفتة: «بوشو خبره سلامتی یه تی برآران و گله‌یه مره باور.» یوسف از دره‌یه حبرون اوشه کوده. وختی کی یوسف به شکیم فرسه، ^{۱۵} اینفر یوسف کی دشته دورون سرگردان، خو برآرانه دونبال گردستی بیده، از او وورسه: «چی دونباله سر گردستان دری؟»

^{۱۶} یوسف بوگفتة: «می برآرانه دونبال گردم. تائی مره بیگی گله‌یه کویه ببردیدی بچرآنید؟» ^{۱۷} او مرد بوگفتة: «اوشان از آیه شوئون دیبید، بیشنوستم کی گفتن دیبید: (بیشیم دوتان.)» یوسفم اوشانه دونباله سر راه دکفه، نزدیکایه دوتان اوشانه بیده.

۱۸ هطو کی یوسفِ برآرآن یوسفَ از رایه دور دینیدی، پیش از اونکی به اوشأن فَرسه، نقشه کشیدی کی اونه بوکوشید. ۱۹ همدیگره بوگفتیدی: «ایوارده اونی کی همش خوابنما به آمون دره. ۲۰ بایید اونه بوکوشیم. تَوَدِیم ایتاً از آچایانه دورون، بیگیم کی جانوره درندھی اونه بوخورده. بیدینیم اونه خوابانه سر چی آیه.»

۲۲-۲۱ ولی رئوبین کی بیشنوسته اوشأن چی نقشه‌یی کشن دریدی، یوسفَ نجات دَئنه وستی بوگفتة: «بایید خونزی نوکونیم، اونه نوکوشیم. هَ بیابانه میان اونه تَوَدِیم آچاه دورون، ولی اونه جانه نیگیریم.» آشانه بوگفتة کی یوسفَ از اوشأنه دست نجات بدہ، وأگردانه ببره خو پئره ورجه.

۲۳ هطو کی یوسف به خو برآرآن فَرسه، اونه روپوشه رنگوارنگی یه از اونه تن بکنیدی. ۲۴ اونه بیگیفتیدی، تَوَدِیم او چاه دورون کی خوشک و بی آب بو. ۲۵ بینیشتیدی کی غذا بوخورید، خوشانه سره کی وأگردانیدی، اوشانه چشم دکفتة کی از دور کاروانه اسماعیلیان از سرزمینه جلعاد آمون دیبید کی خوشانه شترانه کُنُدر و اسفند و ادویه‌جات بار بزه بید، بردن دیبید مصر.

۲۶ بیهودا خو برآرآن بوگفتة: «چی فایدیی امره داره آمی برآره بوکوشیم، اونه مردنه مخفی بوکونیم؟ ۲۷ بایید اونه جانه نیگیریم اونه به اسماعیلیان بوفروشیم. اون آمی برآره، از آمی گوشت و خونه.» اونه برآرآن گوش بوکودیدی. ۲۸ وختی کی تاجرآن از سرزمینه مديان کی هو اسماعیلیان بی، فَرسه‌ییدی، یوسفَ از چاه دورون بیرون بآوردیدی، اونه به بیست سکه‌یه نقره بوفروختیدی. تاجرآن یوسفَ بریدی به مصر.

۲۹ وختی کی رئوبین بوشو چاه سر، یوسفَ کی چاه دورون نیدینه، خو لیباسانه پاره بوکوده. ۳۰ وأگر دسته خو برآرآن بوگفتة: «او ری اویه نیسه بو! هسه وا می پئره جوابه چی بدم؟»

۳۱ اوشأن یوسفِ روپوشه اوسنیدی، نره بزه خونی یه کی سر و اووه بید، روپوشه واسینیدی. ۳۲ و روپوشه رنگوارنگی یه اوسدیدی ببردیدی خوشانه پئره‌ره، بوگفتیدی: «امان آ روپوشه راه سر بیافتیم، بیدین تی پسره‌شینه یا نه؟»

۳۳ یعقوب روپوشه خوب وارسی بوکوده، بوگفتة: «می پسره روپوشه! نوکونه جانوره درندھی اونه بوخورده، حتماً یوسف تیکه پاره بوبوسته.» ۳۴ پس یعقوب از غمه یوسف خو لیباسه پاره کوده، و لیباسه غم دوکوده، روزانه زیادی خو پسره وستی ماتم بیگیفتة. ۳۵ تمامه اونه زأکان، پسر و دختر بموییدی خوشانه پئره تسلى وستی. ولی یعقوب آرامه نوبوستی، گفتی: «ماتمه امره میرم، شمه قبره دورون^{*} می پسره ورجه.» پس یعقوب زار زار گریه کودی.

۳۶ آ میان مدیانیان، یوسفَ مصرِ دورون به فوطیفار بوفروختیدی. فوطیفار ایتاً از بزرگانه دربار و رئیسه محافظانه فرعون بو.

یوسف و فوطیفاره زن

۱ یوسفَ، تاجرآن اسماعیلی ببرده بید مصر. فوطیفار کی ایتاً از خادمانه شخصی فرعون و اونه رئیسه محافظانه بو، یوسفَ از اسماعیلیان کی بآورده بید مصر، بیهه.

۲ خداوند یوسفِ امره بو، پس اون موفق بوبوسته و خو اربابه مصری خانه زندگی کودی. ۳ یوسفِ اربابم دینه کی خداوند یوسفِ امره‌یه، و هر کاری کونه، خداوند اونه موفق کونه. ۴ پس یوسف، خو اربابه ورجه خیلی عزیزه بوبوسته و خادم مخصوصه اون به. فوطیفار خو خانه و دارایی اختیاره فده یوسفِ دست. ۵ از وختی کی فوطیفار خو خانه و دارایی اختیاره یوسفِ دس فده، خداوند او مردِ مصریه یوسفِ وستی برکت دهه. برکت خداوند بر اونه خانه و دارایی،

* به عربی: شیول، یعنی دیاره مردگان

چی خانه دورون چی صحرا دورون قرار گیره.^۶ اون هر چی داشتی بیسپرده یوسف دس، دِ فکر و خیالی ناشتی مگر چی خورد و خوراکی بخوره.

یوسف جوانی خوش اندام و خوش قیافه بود.^۷ ایتاً روز فوطیفاره زن، هوس نزدیکی یوسف آمره بوکوده و بوگفت: «می آمره همخواب بوبو!»^۸ ولی یوسف قبول نوکوده، خواربابه زنه بوگفت: «بیدین، کی من همه کارهیه آخانهیم، می اربابم از کارآنه خو خانه هیچ نیگرانی نأره. هر چی کی دأره، مره بیسپرده.^۹ هیچکس آخانه دورون از من بالاتر نییه. همه چی اختیار می دس دره، به جز تو کی اونه همسری. پس چوطو تائم آکاره شریرآن و گناهه بزرگه بر ضده خدا انجام بدم؟»^{۱۰}

۱۰ فوطیفاره زن هر روز خواستیاقه یوسف گفتی، ولی یوسف قبول نوکودی کی اونه آمره همخواب ببه و یا اونه همراه ببه. ۱۱ ایتاً روز یوسف بوشوه خانه دورون کی خو کارآنه انجام بد، از نوکرانه خانه هیچ کدام به خانه نیسه بید.

۱۲ فوطیفاره زن یوسف رخته بیگیفته و بوگفت: «بیا، می آمره همخواب بوبو». ولی یوسف خورخته اونه دسته دورون جا بنه، بودووسته بوشوه بیرون.

۱۳ وختی کی فوطیفاره زن بیده یوسف رخته اونه دسته دورون بجا بمانسته و خودشم از خانه بودووسته بوشوه بیرون، ۱۴ خانه نوکرانه دو خواهد، بوگفت: «بیدینید، می مرد، آ عبرانی یه به خانه باورده کی آمره رسوا بوکونه. اون بَمو بُو کی می آمره همخواب ببه، منم فریاد بزم.^{۱۵} وختی کی بیشنوسته من فریاد بزم، خورخته آیه می ورجه جا بنه، بودووسته بوشوه بیرون.»^{۱۶}

۱۶ پس او زن یوسف رخته خو ورجه بدأشته تا یوسف ارباب به خانه بَمو.^{۱۷} پس اونه ره بوگفت: «آ غلامه عبرانی کی آمره باوردی، بَمو بُو می ورجه کی مره رسوا بوکونه.^{۱۸} ولی هطو کی من فریاد بزم، خورخته می ورجه جا بنه، بودووسته از خانه بوشوه بیرون.»

یوسف زندانه دورون

۱۹ وختی کی یوسف ارباب خو زنه حرفانه بیشنوسته کی گفتی: «تی غلام آ بلایه می سر باورده.» خیلی عصبانی بوبوسته.^{۲۰} یوسف دستگیر بوکوده و زندانه دورون تَوَدَه اویه، زندانی بو کی زندانیانه پادشاه زندانی بید.^{۲۱} ولی خداوند یوسف آمره بو، اویه اونه محبت بوکوده و یوسف زندانبانه ره عزیزه بوسته.^{۲۲} زندانبان تمامه زندانیانه او زندانه بیسپرده یوسف دس. پس هر کاری زندانه دورون انجام بوسنی، یوسف جوابگو بو.^{۲۳} زندانبان تمامه زندانه کارآنه یوسف دس بیسپرده بو، دهیچ کاری ناشتی. چونکی خداوند یوسف آمره بو؛ یوسف هر کاری کودی، خداوند اونه سرپلنده کودی.

ساقی و نانوا

۲۰ ۱ چندی بوگذشته کی رئیسه ساقیان و رئیسه نانوایانه پادشاهیه مصر، پادشاهیه برنجآنه بیدی. ۲ فرعون از خو خادمان یعنی رئیسه ساقیان و رئیسه نانوایان عصبانی به،^۳ اوشأنه زندانه قصره دورون هویه کی یوسفم دربند بو، زندانی بوکوده.^۴ رئیسه نگهبانان، اوشأنه بیسپرده یوسف دس، یوسفم اوشأنه خدمت کودی؛ چندی کی از اوشأنه زندانی بosten بوگذشته،^۵ ساقی و نانوایه پادشاه، ایشب هر کی خوره خوابی بیده. هر کسه خواب تعییره مخصوصه خودشه داشتی.^۶ صبحه روز بعد کی یوسف بوشوه اوشأنه ورجه، بیده کی اوشأن خیلی پریشانیدی.^۷ یوسف وَرسه: «چیسه کی ایمروز خیلی غمگینیدی؟»

^۸ جواب بدییدی: «امان هر دو نفر دیشب خواب بیدهیم، ولی هیچکس آیه نیسه کی بتأنه آمی خوابه آمی ره تعییر بوکونه.»

یوسف اوشانه بوگفت: «مگر علم تعییره خواب خداشین نی یه؟ مره بیگید کی چی خواب بیدهیدی.»

^۹ پس رئیسه ساقیان خو خوابه یوسفِره واگویا بروکوده و بوگفت: «ایتا انگور درخته می چشمِ جلو خواب بیدم، ^{۱۰} کی سه تأ شاخه داشتی. گول بوکوده^{*} شکوفه باورده و انگور برسه. ^{۱۱} فرعونه جام به دس داشتیم، انگورانه بیچم اوشانه فرعونه جام دورون فیچالستم فدم فرعونه دس.»

^{۱۲} یوسف اونه بوگفت: «تی خوابه تعییر آنه: سه شاخه، نیشانه یه سه روزه. ^{۱۳} سه روزِ دیگر فرعون تره سربلنده کونه و آگردانه بره تی کاره قبلی سر. ساقی یه دربارِ فرعون بی، شراب دوکونی فدی فرعونه دس. ^{۱۴} وختی کی همه چی تره بر وفق مراده. مره به یاد باور، مره مهربانی بوکون، می سرگذشته فرعونه ره بوگ و از اون خواهش بوکون مره از آزادان آزاده کونه. ^{۱۵} چونکی مره از سرزمینه عبرانیان به زور باور دیدی آیه، سرزمینه مصرِ دورونم گناهی نوکودم کی مره توکیدی سیاچاله دورون.»

^{۱۶} وختی کی رئیسه نانوایان ایشنو رئیسه ساقیانه تعییره خواب خیر بُو، یوسفَ بوگفت: «منم خواب بیدم کی سه تأ سبده نان سفید سر به سر می سره جور نهه. ^{۱۷} سبد بوجوری دورون نانه شیرینی یه جورواجوری دوبو فرعونه ره، ولی پرندهیان اوشانه از سبد دورون کی می سره جور نهه بُو، خوردن دیبید.»

^{۱۸} یوسف بوگفت: «تعییره تی خواب آنه: سه تأ سبد، نیشانه یه سه روزه. ^{۱۹} سه روزِ دیگر، فرعون تی سره وأوینه، تره داره جور آویزانه کونه، پرندهیانم تی جانه گوشته خوریدی.»

^{۲۰} سه روز بعد کی فرعونه روز تولد بُو، جشنی خو تمام خادمانه ره بر پا بوکوده. اون، رئیسه ساقیان و رئیسه نانوایانه باورده خو خادمانه جلو. ^{۲۱} رئیسه ساقیانه اوشه کوده خودشه کاره قبلی سر، کی جام شرابه فده فرعونه دس. ^{۲۲} ولی رئیسه نانوایانه بوکوشتیدی به دار بزهیدی، هوطو کی یوسف اوشانه ره پیشگویی بوکوده بُو. ^{۲۳} ولی رئیسه ساقیان یوسفَ به یاد ناورده و اونه فراموشه کوده.

یوسف فرعونه خوابه تعییر کونه

۴۱ ^۱ دو سال بوگذشته. فرعون خوابی بیده کی رودخانه یه نیل کنار به پا ایسه. ^۲ کی هفتاً گاوه چاق و چله از رودخانه بیرون بموییدی و سبزهزاره دورون چراکودن دیبید. ^۳ اوشانه دونباله سر، هفتاً گاوه دیگرم از نیل بیرون بموییدی کی لاغر و استخوانی بید و او گاوأنه ورجه بیسےیدی. ^۴ گاوأنه لاغر و بدشکل هفتاً گاوه چاق و چله ایه خوردیدی. بعد از اون فرعون از خواب ویریشه.

^۵ فرعون بوخوفته، دووارده خواب بیده: هفتاً خوشیه یه گندمه پرمغز و خوب، ایتا ساقه رو بوجور بموییدی. ^۶ اوشانه دونباله سر هفتاً خوشه گندمه دیگر بوجور بموییدی کی پوچ و از باده گرم بوسوخته بید. ^۷ او خوشیه ایانه پوچ او هفتاً خوشیه ایانه پرمغز فوریدی. فرعون از خواب ویریشه و بفهمسته کی خواب دئن دوبو.

^۸ فردایه او روز فرعونه خیال پریشان بُو. خو آدمانه اوشه کوده کی تمام جادوگران و حکماهی مصرَ باورید. فرعون هر چی کی خواب بیده بُو، اوشانه بوگفت. ولی هیچکس تتأنسنی اونه خوابه تعییر بوکونه. ^۹ در جا، رئیسه ساقیان، فرعونه بوگفت: «ایمروز می گناه مره به یاد بمو. ^{۱۰} روزی کی فرعون از خو غلامان خشمنگین بوبوسته بُو، مره، رئیسه نانوایانه آمره زندانه قصره میان زندانی بوکوده. ^{۱۱} آمان هر دو نفر ایشب خوابی بیدهیم کی هر کدام از او خوابان خوره

* به فارسی: جوانه زد

تعییری داشتی.^{۱۲} آمی آمره اویه جوانی عبرانی ایسه بو کی رئیسه محافظدانه خادم بو. آمان هر چی خواب بیده بیم، او نه ره بوجگفتیم. اونم هر کسه خوابه او نه ره تعییر بوكوده.^{۱۳} هو طو کی اون آمی خوابه تعییر بوكوده بو، هو طویم بوبوسته؛ من وأگر دستم می کاره سر، رئیسه نانوایانه دار بزه بیدی.»

^{۱۴} فرعون او سه کوده یوسفِ دونبال، او نه فوری از سیاه چال بیرون بآوردیدی. یوسف خو ریشَ بتراشه، خو لیباسه عوضه کوده، بمو به حضوره فرعون.^{۱۵} فرعون یوسفَ بوجگفته: «خوابی بیدم کی هیچکس نتأنه او نه تعییر بوكونه. ولی درباره یه تو بیشنوستم کی هر خوابی یه تأنی تعییر بوكونی.»

^{۱۶} یوسف فرعونه جواب بدده: «من تنانم. خدا فرعونه ره خوابه خیری دیهه.»

^{۱۷} فرعون یوسفَ بوجگفته: «خواب بیدم کی رو دخانه یه نیلِ کنار به پا ایسم.^{۱۸} ایدفعه، هفتاً گاوه چاق و چله از نیلِ دورون بیرون بموییدی و سبزه زاره دورون چراً کودن دیبید.^{۱۹} او شانه دونباله سر، هفتاً گاوه دیگرم کی بدشکل ولا غر و استخوانی بید، بیرون بموییدی. من تمامه سرزمینه مصر دورون، آ جور گاوه بدشکل نیده بوم.^{۲۰} آ گاوأنه لا غر و بدشکل او گاوأنه چاق و چجهه کی اول بیرون بمو بید، خوریدی.^{۲۱} هر چند کی او شانه بو خورده بید، بازم معلوم نبو؛ هو طو خوشانه او لاه مائستن لا غر بید. از خواب ویریشتمن.

^{۲۲} «بازم خواب بیدم کی هفتاً خوشیه گندمه پرمغز و خوب ایتاً ساقه رو بوجور بموییدی.^{۲۳} ایدفعه هفتاً خوشیه خوشک و پوچ و بوسوخته از باده گرم او شانه دونباله سر بوجور بموییدی.^{۲۴} او خوشیانه پوچ هفتاً خوشیه خوبه فورستیدی. منم آ خوابانه جادوگرانه بوجگفتمن، ولی هیچکس نبو کی، آ شانه مره تعییر بوكونه.»

^{۲۵} یوسف فرعونه بوجگفته: «هر دوتاً خوابه فرعون ایچی گیدی، خدا شمره از او نچی کی سرزمینه مصرِ دورون پیش آمون دره، با خبره کوده.^{۲۶} هفتاً گاوه خوب نیشانه یه هفت ساله؛ هفتاً خوشیه گندمه خوبیم نیشانه یه هفت ساله. هر دوتاً خواب ایچی گیدی.^{۲۷} هفتاً گاوه لا غر و بدشکل کی او شانه دونباله سر بیرون بمو بید، هفت سالیدی. هفتاً خوشیه بوسوخته از باده گرم و پوچ نیشانه یه هفت ساله قحطی ایسه.^{۲۸} هو طو کی فرعونه بوجگفتمن، خدا هر چی کی در نظر داره انجام بده، فرعونه ره آشکاره کوده.^{۲۹} هفت سالی کی آمون دره، سرزمینه مصرِ دورون هفت ساله فراوانی یه.^{۳۰} ولی او نه دونباله سر، هفت ساله قحطی آیه کی هفت ساله فراوانی سرزمینه مصرِ دورون فراموشه به. قحطی آ سرزمینه دورون بیداد کونه.^{۳۱} آ قحطی خیلی سخت به، طوری کی آ قحطی وستی فراوانی آ سرزمینه دورون فراموشه به.^{۳۲} چونکی فرعونه خواب دو بار تکرار بوبوسته، نیشان دهه کی آ قحطی از جانبه خدا مقرر بوبوسته و خدا به زودی او نه به سر انجام رسانه.

^{۳۳} «وخته شه کی فرعون ایتاً مردِ دانا و عاقله دونبال بگرده کی اون تمامه سرزمینه مصرِ سرپرستی بوكونه.^{۳۴} فرعون وا آ سرزمینه ره ناظرانی تعیین بوكونه و هفت ساله فراوانی دورون، یک پنجومه محصوله مصرَ انبار بوكونه.^{۳۵} هفت ساله خوبه دورون او شان، وا تمامه گندم و حبوباته خورد و خوراکه فرعونه انباره میان انبار و نگهبانی بوكونید کی همیشه شهرانه دورون خورد و خوراک بمانه.^{۳۶} آ خورد و خوراکان و سرزمینه مصرِ ذخیره ببه کی هفت ساله قحطی دورون مردمه مصر، خورد و خوراک بدأرید؛ آ طویی آ سرزمین قحطی وستی نابود نییه.»

یوسف عزیزه مصر

^{۳۷} فرعون و تمامه او نه خادمان یوسفِ گفتاره پسند بوكودیدی.^{۳۸} پس فرعون خو خادمانه و ورسه: «آمان کویه تأییم آجور آدمه پیدا بوكونیم کی روحه الهی در خودش بدأره؟»^{۳۹} پس فرعون یوسفَ بوجگفته: «هسه کی خدا تره از انجامه

تمامه خواراده باخبره کوده، هیچکسنه دیگری نیسه کی تره مائستن حکیم و عاقل ببه.^{٤٠} تره همه کارهیه می قصر کونم و تمامه مردم بیدی به فرمانه تو. فقط می تخت و تاجه وستی از تو بالاتر.»

^{٤١} فرعون یوسف بوقفته: «هسه تره اطوبی سرپرسته تمامیه سرزمینه مصر کونم.»^{٤٢} پس فرعون خوانگو شتره مهری یه بیرون بآورده، تَوَدَه یوسف دس. ایتا شنله کتانه بالارزش بنه اونه دوشه رو و ایتا زنجیره طلایی یم تَوَدَه یوسف گردن.^{٤٣} اونه سواره خو دوّمی ارابهیه سلطنتی بوکوده و جلو دارآنم فریاد کودیدی: «زانو بزنید». فرعون یوسف تمامه سرزمینه مصر حاکم بوکوده.^{٤٤} فرعون یوسف بوقفته: «هرچند من فرعونم، ولی هیچکس سرزمینه مصر دورون خو دس و پایه درازه نوکونه، مگر تو اجازه بدی.»

^{٤٥} فرعون یوسف، صَنَاتِ فَعْنَيْحَ نام بنه و آسِنَاتَ يُوسُفِه عقد بوکوده. آسِنَاتِ فوطی فارع دختر بو. فوطی فارع کاهنه «اون» بو. یوسف تمامه سرزمینه مصر سرکشی کودی.^{٤٦} یوسف سی سال داشتی کی خادمه پادشاهیه مصر بوبوسته. پس یوسف از فرعونه ورجه شه کی تمامه سرزمینه مصر بگردد.

^{٤٧} تمامه هفت ساله فراوانی میان، سرزمینه مصر محصوله فراوانی بآورده.^{٤٨} او سالانه میان یوسف فرمان دهه همهیه محصولاته سراسره مصر به انبارانه شهران بآورید تمامه محصوله مزرعه یه هر شهری یه هو شهر دورون انباره کونید.^{٤٩} یوسف تا تأسی دریا کناره فورشه مائستن گندمانه انبار بوکوده، طوری کی کسی نتأسی اوشانه بیشماره.

^{٥٠} پیش از اونکی ساله قحطی فرسه، یوسف زن آسِنَاتَ، فوطی فارع دختره دوتا پسر یوسف به دنیا بآورده.^{٥١} یوسف خو اوّلی زاکه منسی (یعنی فراموشی) نام بنه، بوقفته: «چونکی خدا تمامیه رنج و دوری از می پئو و می فامیله از می یاد ببرده.»^{٥٢} اون خو دوّمی پسره افرایم نام بنه (یعنی پوربار): چونکی بوقفته: «خدا مره می سرزمینه رنجه دورون پوربار بوکوده.»

^{٥٣} هفت ساله فراوانی، مصر دورون به آخر برسه. یوسف پیشگویی بوکوده بو، هفت سال قحطی بو، تمامه سرزمینانه دیگره دورونم قحطی بمو بو، ولی سرزمینه مصر دورون، خوراکی انبارانه دورون پور بو.^{٥٥} وختی کی تمامه مصر قحطی بو، مردم خوراکی وستی شیدی فرعونه ورجه التماس کونیدی، فرعونم تمامه مردمه بوقفته: «بیشید یوسف ورجه هر چی شمره گه هوطبوکونید.»^{٥٦} وختی کی سراسره کشوره مصر قحطی بو، یوسف انبارانه وأکوده گندمانه مصریانه بوفروخته، چونکی سراسره مصر پیله قحطی بو.^{٥٧} مردمه، تمامیه سرزمینانه دیگرم آمویدی مصر، یوسف ورجه کی خوراک بیهینید، چونکی تمامیه زمینه سر خوشکسالی بمو بو.

یوسف برآران شیدی مصر

٤٢ ^١ وختی کی یعقوب بیشنوسته مصر دورون گندم پیدا به، خو زاکانه بوقفته: «چره آیه به پا ایسه بیدی، آیتا اویتایه نیگاه کونیدی؟ ^٢ بیشنوستم کی مصر دورون گندم فراوانه، بیشید اویه گندم بیهینید بآورید کی زنده بمانیم، نیمیریم.»^٣ پس دهتا از یوسف برآران راه دکفتیدی، بوشوییدی مصر کی گندم بیهینید.^٤ ولی یعقوب، بنیامین کی یوسف برآره تنی بو اوشانه امره اوسه نوکوده، چونکی ترس داشتی اونه سرم بلا بایه.^٥ پس یعقوب پسرانم از اوشانی بید کی گندمه وستی بمو بید، چونکی سرزمینه کنعان دورونم قحطی بمو بو.

^٦ در او وخت یوسف، حاکمه سرزمینه مصر بو؛ اون بو کی مردمه گندم فروختی. پس وختی کی اونه برآرانم فرسه بیدی، یوسف جلو با احترام زانو بزه بیدی، خوشانه سره بیجیر بآوردیدی.^٧ هطو کی یوسف خو برآرانه بیده، اوشانه بشناخته. ولی وانمود بوکوده کی اوشانه نشناسه، تندی امره حرف زنه، اوشانه وورسه: «از کویه آیدی؟» اوشانم جواب بدییدی: «از سرزمینه کنunan بمویم کی گندم و خوراک بیهینیم.»

- ^۸ یوسف خو برآرانه بشناخته، ولی اوشأن، یوسف نشناختیدی. ^۹ ولی یوسف خوابانی کی درباره‌یه اوشأن بیده بو به یاد بآورده، بوگفت: «شومان جاسوسیدی! بموییدی بیدینید کویه آمی سرزمن بی دفاع ایسه.»
- ^{۱۰} اوشأن جواب بدییدی: «نه سرور، آمان شیمی غلامان بموییم خوارکی بیهینیم. ^{۱۱} آمان همه‌تأن اینفره زاکیم، آمان، شیمی غلامان کی جاسوس نی بیم، بلکی مردانه شریفی ایسیم.»
- ^{۱۲} یوسف اوشأنه بوگفت: «نه، شومان بموییدی بیدینید کی سرزمنه مصر از کو طرف بی دفاع ایسه.»
- ^{۱۳} اوشأن جواب دیهیدی: «آمان شیمی غلامان، دوازده‌تا برآریم، ایتا پئره پسریم کی سرزمنه کنعان زندگی کونه. آمی کوچه برآرم هسه اونه ورجه ایسه. ایتا از آمی برآرآن گوم و گوره بوسته.»
- ^{۱۴} یوسف اوشأنه بوگفت: «هنه کی شمره بوگفت: شومان جاسوسیدی! ^{۱۵} پس شمره آطوبی امتحان کونم: به جانه فرعون قسم کی تا شیمی کوچه برآر آیه نایه، ونالیم از مصر بیشید. ^{۱۶} اینفر از خودتأنه میان اوسه کونید بشه شیمی کوچه برآرده بآوره آیه، اوشأنه دیگرم زندانه دورون ایسیدی کی بفهمم حقیقته گفتن دریدی یا نه. اگر هر چی بوگفتیدی حقیقت نداره، به جانه فرعون قسم کی جاسوسیدی.»
- ^{۱۷} پس یوسف همه‌تأنه سه روز زندانی بوکوده. ^{۱۸} روز سوم اوشأنه بوگفت: «هر چی شمره گم، انجام بدید کی زنده بمانید. چونکی من از خدا ترسم: ^{۱۹} اگر شومان مردانه درستکاری ایسیدی، اینفر از شیمی برآرآن زندانه دورون بیسه. اوشأنه دیگرم گندمانه بار بزنید ببرید شیمی فامیلانه‌ره کی بی خوارک نمانید. ^{۲۰} ولی شیمی کوچه برآرده وا بآورید می ورجه تا بفهمم شیمی حرفان درسته و نیمیرید.» اوشأنم قبول بوکودید.
- ^{۲۱} همدیگره بوگفتیدی: «یقین داریم آمی کوچه برآرده امره بدی بوکودیم، چره کی اون خو جانه وستی آمره التماس کودی، آمان اونه پریشانی به بیدهیم، ولی اونه محل نوکودیم. هنه وستی ایسه کی آجور گرفتار بوبوستیم.»
- ^{۲۲} رئوبین جواب بده: «من شمره بوگفت: من کی در حقه اون گناه نوکونید ولی شومان گوش نوکودیدی! هسه اونه خون دکفته آمی گردن وا اونه جواب پس بدم.»
- ^{۲۳} اوشأن نانستیدی کی یوسف اوشأنه حرفانه فهمه، چونکی مترجمی مابینه اوشأن ایسه بو. ^{۲۴} یوسف پوشته کوده و گریه بوکوده. وختی کی واگرددسته اوشأنه امره حرف بزه، بعد از اون فرمان بده شمعون بیگرید، اونه برآرآن چشمده جلو دوادید.
- ^{۲۵} بعد از اون یوسف دستور بده: «اوشأنه خورجینه گندمه امره پره کونید! هر کسه نقره‌یه از نو خودشه کیسه دورون بنید! خواراکه سفرم اوشأنه فلید!» پس آ کارآنم انجام بیگفته. ^{۲۶} اوشأنم گندمانه بار خوشانه الاغان کونیدی، راه دکفته‌ی.
- ^{۲۷} غروب دم فرسه‌بیدی نخلستانه میان کی شب اویه بیسید، ایتا از اوشأن شه الاغه خوارک بده، وختی خو کیسه وآکونه خو پوله نقره‌یه او دورون دینه. ^{۲۸} خو برآرآنه بوگفت: «می می پوله نقره‌یه واگردنی بیدینید، می کیسه دورون نهه.» از ترس اوشأنه دیله لرزه دکفته، ترسان و لرزان همدیگره بوگفتیدی: «آن د چی بلایی ایسه کی خدا آمی سر بآورده؟» ^{۲۹} وختی کی واگرددستیدی کنunan خوشانه پئره ورجه، هر چی کی پیش بمو بو اونه‌ره نقل بوکودیدی.
- ^{۳۰} بوگفتیدی «او مردایی کی حاکمه او سرزمنه، آمی امره تند حرف بزه، جاسوسانه مائنتنم آمی امره رفتار بوکوده. ^{۳۱} ولی اونه بوگفتیم: آمان مردانه درستکاری ایسیم، جاسوسیم نوکونیمی. ^{۳۲} آمان دوازده‌تا برآریم، ایتا پئره پسریم. اینفرم گمه بوسه، آمی کوچه برآرم کنunan دورون آمی پئره ورجه ایسه. ^{۳۳} او مردایی کی حاکمه او سرزمنه، آمی بوگفتیدی: آطوبی فهمم کی مردانه درستکاری ایسیدی کی اینفر از شیمی برآرآن آیه بیسه، بقیه بیشید گندمانه اوستید

ببرید، کی شیمی خانواده گوشنه نماند.^{۳۴} ولی شیمی کوجه برآرہ بآورید می ورجه کی بدآنم مردانه درستکاری ایسیدی نه جاسوس. منم شیمی برآرہ آزاده کونم کی بتائید آسرزمینه دورون تجارت بوکونید.»

^{۳۵} وختی کی اوشأن خوشانه خورجینه گندمه وأکودیدی، هر کس خو پوله خو خورجینه دورون بیأفته. وختی کی اوشأن خوشانه پئرہ آمره خوشانه کیسه نقرهیانه بیدهییدی، بترسهییدی. ^{۳۶} یعقوب بوگفتہ: «شومان می زاؤانه از من فیگیفتیدی؛ یوسف کی پیدا نوبوسته، شمعونم کی نیسه. هسه بنیامین از من فیگیفتمن دریدی. همه یه آ بلایان می سر آمون دره.»

^{۳۷} رئوبین خو پئرہ بوگفتہ: «اگر اونه دوباره تی ورجه ناوردم، تو تانی می دوتاً پسره بوکوشی. اونه مرہ بیسپر، منم اونه وأگردانم آورم.»

^{۳۸} ولی یعقوب بوگفتہ: «شیمی آمره اویه اوسه نوکونم، چونکی اونه برآر بمَرده، هے ایتایه کی مرہ بمانسته. اگر آسفر دورون بلایی اونه سر بایه، منم می مویه سفیده به گور برم.»

وأگر دسته برآران به مصر

۳۹ ^۱ قحطی او سرزمینه دورون بیداد کودی. ^۲ پس هر چی گندم کی از مصر بآورده بید بوخوردیدی. اوشأنه پئر، اوشأنه بوگفتہ: «وأگر دید، بیشید ایپچه آذوقه بیهینید بآورید.»

^۳ یهودا خو پئرہ بوگفتہ: «او مردای آمره گوشزد بوکوده: (شمره نیدینم، اگر شیمی کوجه برآر شیمی آمره نبه).^۴ اگر آمره برازه آمی آمره اوسه کونی، شیمی اویه آذوقه هینیمی.^۵ ولی اگر اونه اوسه نوکونی، اویه نیشیمی، چونکی او مردای آمره بوگفتہ: (شمره نیدینم اگر شیمی کوجه برآر شیمی آمره نبه).»

^۶ یعقوب وَورسہ: «چره او مردکه بوگفتیدی کی ایتاً کوجه برآرم داریم، مرہ گرفتاره درد سر بوکودیدی؟^۷ اوشأن جواب بدییدی: «او مردای هطوط نتداتند از آمان و آمی خانواده پرس و جو کودی. وَورسہ: (شیمی پئر، هنوزم زنده یه؟ برآرہ دیگری یم داریدی؟) آمان اونه سؤاله جواب بدییم. آمان کی نائنتیم آمره گه: (بیشید شیمی کوجه برآرم بآورید آیه).»

^۸ یهودا بوگفتہ: «او جوانه می آمره اوسه کون، آمانم فوری راه دکفیم تا همه تأن، من، تو، آمی زاؤان از گرسنگی نیمیریم و زنده بمانیم.^۹ من خودم اونه سلامتی یه ضمانت کونم. مرہ بیسپر. اگر اونه ناوردم و تره تحويل ندم، اونه گناه تا زنده یم دکفه می گردن.^{۱۰} اگر زودتر آمره اوسه کوده بی، دو دفعه بوشو بیم، وأگر دسته بیم.»

^{۱۱} اوشأنه پئر یعقوب اوشأنه بوگفتہ: «هسه کی وا اطوبی ببه ایپچه آمی زمینه بهترین محصولاته شیمی خورجینه دورون دوکونید و او مردکه ره پیشکش ببرید: ایپچه کنُرُ و اسفند، ایپچه عسل، ادویه و پسته و بادام.^{۱۲} دو برابرم پول شیمی آمره ببرید، آ پولی یم کی شیمی کیسه دورون نَهَه بُو، وأگرداندی. نوکونه کی اوشأن اشتباه بوکوده بید.^{۱۳} شیمی برآرم شیمی آمره ببرید، ویریزید، بیشید او مردکه ورجه. ^{۱۴} خدایه قادر مطلق شمره او مردکه ورجه لطف و عنایت بوکونه کی بنیامین و شیمی برآرہ دیگرم آزاد بیه. منم اگر قراره می زاؤانه نیدینم، بده نیدینم.^{۱۵} پس اوشأنم هر چی پیشکش بُو، دو برابر پوله آمره اوسدیدی، بنیامین آمره بوشوبیدی مصر، یوسف ورجه.^{۱۶} هطوط کی یوسف بنیامین اوشأنه آمره بیده، خو خانه پیشکاره بوگفتہ: «آ مردانه ببر به خانه، حیوانی سر و وینید، غذا چاؤنید کی اوشأن می آمره ناهار خوریدی.»^{۱۷} پیشکارم هر چی کی یوسف بوگفتہ بُو، انجام بده، اوشأنه ببرده یوسف خانه.

۱۸ وختی کی اوشانه ببردیدی یوسف خانه دورون، بترسه بیلیدی. همدیگره بوگفتیدی: «آمره بآوردیدی آیه او پوله وستی کی بار اول آمی خورجینه دورون نهه بو. کی وخت بدأرید آمره حمله بوکونید، آمره خوشانه بردہ بوکونید و آمی خرانه صاحب بیلید.»

جشنی یوسف خانه دورون

۱۹ پس یوسف خانه دروازه جلو کی اوونه پیشکاره بیلیدی، بوگفتیدی: ۲۰ «آقا، بار اول راستی راستی بمو بیم خوراک بیهینم. ۲۱ به استراحتگاه کی فرسه بیم، آمی کیسه وأکودیم، هر کسه پول اوونه کیسه دهان دورون نهه بو. پس آمی آمره اوونه وأگردانه بیهینم. ۲۲ پوله بیشتری هم بآوردیم کی آذوقه بیهینم؛ نائیم آمی پوله کی آمی کیسه دورون بنه بو.»

۲۳ یوسف پیشکارم اوشانه بوگفتة: «پریشان نیلید، نترسید. شیمی خدا و خدایه شیمی اجداد بو کی گنجی شیمی کیسه دورون بنه بو. پوله گندمه کی من فیگیفته بوم.» پس بوشو اوشانه برآر شمعون بآورده اوشانه ورجه. ۲۴ بعد از اوونم اوشانه ببرده یوسف خانه دورون، آب بآورده و اوشان خوشانه دس و پایه بوشستیدی. علوفه بآورده اوشانه الاغانه ره. ۲۵ چونکی بیشنوسته بید یوسف آمره ناهار خوریدی، هر چی پیشکشی بآورده بید دیچه بیلید کی وختی یوسف ظهر به خانه آیه، اوونه تقدیم بوکونید.

۲۶ وختی کی یوسف به خانه بمو، هر چی کی پیشکشی بآورده بید، دودستی اوونه ره بآوردیدی و اوونه تعظیم بوکودیدی. ۲۷ یوسف اوشانه آمره احوالپرسی بوکوده، وَورسه: «شیمی پئر کی از اوون مره بوگتفه بید، اوونه احوال خوبه؟ زنده؟» ۲۸ اوشان جواب بدیلیدی: «شیمی بنده آمی پئر خوبه، هنوزم سلامتة.» و تعظیم بوکودیدی.

۲۹ یوسف کی خو برآرہ تنی بنیامین دینه، وَورسه: «هنه شیمی کوجه برآر کی مره بوگتفه بید؟» بنیامین بوگفتة: «پسرجان، خدا تره برکت بدہ.» ۳۰ یوسف کی از دیداره خو برآر پریشان بوبوسته بو، جایه خلوتی دونبال گرددستی کی بشه اویه گریه بوکونه. بوشو خو اطاقه دورون و گریه بوکوده. ۳۱ وختی یوسف کی خو سر و صورتہ بوشسته، بمو بیرون. خودشه جمع و جوره کوده و فرمان بدہ: «ناهار بآورید.»

۳۲ یوسف ره سفره یه جدایی دیچه بید، اوونه برآر آنم ایتا سفره یه دیگر. مصریانم کی اویه غذا خوردن دیلید، ایتا سفره یه دیگرہ سر. چونکی مصریان عربانیانه آمره غذا خوردن مکروه دأنستیدی. ۳۳ یوسف برآر آن سفره سر از پیله برآر تا کوجه برآر تَرَج همدیگرہ ورجه بینیشته بید و اوشان هاج و واج همدیگرہ نیگاه کودیدی. ۳۴ وختی کی اوشانه ره از سفره یه یوسف غذا دوکودن دیلید، بنیامین غذا یه پنج برابر بیشتر از اوشانه دیگر دوکودیدی. اوشانم شاد و خوشحال اوونه آمره غذا بوخوردیدی.

یوسف جام نقره خورجینه دورون

۱ بعد از اوون، یوسف خو خانه پیشکاره آطوبی فرمان بدہ، بوگفتة: «اوشانه کیسه گندمه هطوط پوره کون کی بتأنید بوکوله گیرید ببرید. هر کسه پوله خرید گندمم اوونه کیسه دورون بنه. ۲ اوونم می جام نقره یه، پوله خرید گندمه آمره بنه کوجه برآر کیسه دورون.» پیشکارم هر چی یوسف بوگفتة بو هو کاره بوکوده.

۳ هوا کی روشنہ بوستن دوبو، اوشان خوشانه الاغانه آمره راه دکفتیدی. ۴ ولی اوشان از شهر دور نوبوسته بید کی یوسف خو پیشکاره بوگفتة: «فوری بوشو اوشانه دونباله سر هطوط کی به اوشان فرسه بی، بوگو کی چره خوبی یه، بدی آمره جواب بدیلیدی؟ ۵ چره می اربابه جام نقره یه کی اوونه آمره شراب خوره و طالع دینه شیمی آمره بردن دریدی؟ کاره بدی بوکودیدی.»

^۶ پیشکار وختی به اوشان فرسه، هر چی کی یوسف بوگفته بود، اوشانه بوگفته.^۷ ولی اوشان بوگفتیدی: «آن چی حرفی ایسه کی زین دری؟ حاشا کی آمان شیمی غلامان دوزدی بوکونیم!^۸ آمان پوله گندمه کی پیشتر آمی کیسه دورون دوبو، از کنعان، پس باوردیم، چو طو تأییم از شیمی اربابه خانه طلا و نقره دوزدی بوکونیم?^۹ اگر جام نقره‌یه هر کسه کیسه دورون بیافتی، اون میره. آمان شیمی اربابه غلام بیم.»

^{۱۰} پیشکارم قبول بوکوده بوگفته: «هر چی کی شومان گیدی. هر کسه ورجه کی جام پیدا بیه، اون غلامه می اربابه. شومانم تقصیری ناریدی، آزادیدی کی بیشید.»

^{۱۱} اوشانم خوشانه کیسه فوری بیزیر باوردیدی و آکودیدی.^{۱۲} پس پیشکارم اوّل پیله برآره کیسه دورونه جوستجو بوکوده، فرسه به کوجه برآره‌شین و جام، بنیامین کیسه دورون دینه.^{۱۳} اوشان از شدتِ اصابت خوشانه لیباسانه پاره بوکودیدی، خوشانه الاغانه بار دوستیدی، و آگرددستیدی بموییدی به شهر.^{۱۴} یوسف هنوزم خو خانه دورون ایسه بود کی یهودا خو برآرانه آمره شیدی خانه دورون، اونه پا زیر کفیدی زمینه رو.

^{۱۵} یوسف اوشانه بوگفته: «آن چی کاری بود، کی بوکودیدی؟ نانستیدی کی مردی مره مانستن تأنه پیشگویی بوکونه دورده بشناسه؟»

^{۱۶} یهودا جواب بدده: «د آمی سروره چی تأییم بیگیم؟ چی تأییم بیگیم؟ چو طو تأییم بیگیم کی بی گناه ایسیم؟ خدا بود کی شیمی غلامانه گناهه آشکاره کوده، هسه و آگرددستیم کی بیگیم آمان همه‌تأن اونه آمره کی جام اونه کیسه دورون پیدا بوبوسته، شیمی غلامانیم.»

^{۱۷} ولی یوسف بوگفته: «نه، آ کاره نوکونم. فقط اونی کی جام، اونه کیسه دورون پیدا بوبوسته می غلامه. شومان همه‌تأن آزاد ایسیدی، به سلامتی و آگردید بیشید شیمی پئه ورجه.»

^{۱۸} یهودا ایپچه جلوتر بوشو بوگفته: «سرور، اجازه بدن شیمی غلام شیمی آمره حرف بزنه. و از شیمی غلام خشمگین نوابوستن. دأنم کی فرعونه مانستن قدرت داری.»

^{۱۹} «سرور، از شیمی غلامان وَورسه بی: (پئر یا برآری داریدی؟)^{۲۰} آمان جواب بدده بیم کی (پئه سالمندی داریم، ایتا برآره نوجوان کی اونه سالهایه پیری دورون به دنیا بمو. کی اونه برآرم بمَرده، اون تنها یادگاره خو مار ایسه کی باقی بمانسته. اونه پئرم اونه خیلی دوست داره).^{۲۱} بعد از اونم آمان شیمی غلامانه بفرمائستید: (اونه باورید می ورجه کی خودم اونه بیدینم).^{۲۲} آمان آمی سروره بوگفتیم کی او جوان نتأنه از خو پئر جدا بیه. چونکی آ کار، اونه پئره مَردنه آمره یکی به.^{۲۳} ولی شومان شیمی غلامانه بفرمائستیدی کی: (تا شیمی کوجه برآره شیمی آمره آیه ناورید، مره نیدینیدی).^{۲۴} وختی آمان شیمی غلامان آمی پئه ورجه بوشویم، هر چی کی شومان آمی سرور بوگفته بید، اونه ره بوگفتیم.^{۲۵} بعد از اون می پئر بوگفته: (و آگردید بیشید و آذوقه بیشتری بیهیند).^{۲۶} ولی آمان بوگفتیم: (نتأییم بیشیم. مگر آمی کوجه برآره آمی آمره ببریم، تأییم بیشیم، ولی نتأییم او مردکه بیدینیم، مگر آنکی آمی کوجه برآرم آمی آمره بایه).^{۲۷} آمی پئر، آمره بوگفته: (دانیدی کی می زن دوتا پسر می ره به دنیا باورده).^{۲۸} ایتا از اوشان از می ورجه بوشو بی‌شک اونه جانوره درنده‌یی پاره پاره بوکوده، و د اونه نیدم.^{۲۹} اگر آیتاییم از من فیگیرید، بلایی اونه سر بائیه، از غصه مره می سره مويه سفیده آمره به گور ببریدی).

^{۳۰} «اون می پئه نفسه. پس اگر هسه و آگردم اونه می پئه ورجه نبرم،^{۳۱} بیدینه کی اونه آمی آمره ناوردیم، در جا دق کونه. آطویی آمان شیمی غلامان آمی پئه سره سفیده مویه به گور اوشه کونیمی.^{۳۲} من، شیمی غلام، می پئه ورجه آ پسره سلامتی یه تضمین بوکودم، بوگفتیم: (اگر و آگردم و تی پسره می آمره ناورم، آ گناه تا آبد دکفه می گردن!)!^{۳۳} پس هسه، شیمی غلامه اجازه بدن به جایه بنیامین به غلامی شیمی ورجه بیسم و بردہ می سرور بیم، اجازه بدن آ جوان خو

برأأنه آمره وأگرده. ۳۴ چوطو تائم وأگردم می پئه ورجه، اگر بنيامينَ می آمره نبرم؟ وانال می پئه درد و رنجه مردنه کی اونه سر آيه بيدينم.»

يوسف خودش به خو برأأن گه «من يوسفم»

۴۵ ۱ ي يوسف د نتأنسى خوره بدأره اوشأنه ورجه گريه نوكونه، فرياد بزه: «همه كسه بيرونه كونيد». هيچ کس د اویه نيسه بو، وختي کي ي يوسف كره خودشه معرفى كودن دوبو. ۲ اون چنان شيون كونان گريه كودي کي مصريان ايشنـَـوستيدى و فرعونه خانه آدمانم باخبر بوبوستيدى.

۳ ي يوسف خو برأأنه بوگفتة: «من، ي يوسف! هنوزم می پئ، زنده يه؟» ولی اونه برأأنه زيان بند بـَـمو بو کي نتأنسىتيدى جواب بـَـديد، چونکى از اون بترسه بـَـيد. ۴ ي يوسف بوگفتة: «بـَـايد جلوتر می ورجه.» وختي کي اوشأن بوشويدي اونه ورجه، بوگفتة: «من شيمى بـَـارم ي يوسف، هونى ايسىم کي اونه به مصر بـَـوفروختيدى. ۵ هسه د پـَـريشان نـَـيبـَـيد د خودـَـدانه سرزـَـش نـَـوكـَـونـَـيد کـَـي مرـَـه بـَـوفـَـروـَـختـَـيدـَـى. چـَـونـَـكـَـى آـَـدـَـمـَـانـَـه نـَـجـَـاتـَـه جـَـانـَـه وـَـسـَـتـَـيـَـ بوـَـكـَـي خـَـدا مرـَـه پـَـيشـَـتر از شـَـومـَـانـَـ اوـَـسـَـه کـَـوـَـده آـَـيـَـه. ۶ چـَـونـَـكـَـى دـَـوـَـسـَـالـَـه آـَـسـَـرـَـزـَـمـَـينـَـه دـَـوـَـرـَـوـَـنـَـ قـَـحـَـطـَـيـَـ بـَـمـَـوـَـ، پـَـنـَـجـَـ سـَـالـَـه دـَـيـَـگـَـرمـَـ نـَـهـَـ کـَـاشـَـتـَـيـَـ بـَـهـَـ نـَـهـَـ بـَـرـَـدـَـاشـَـتـَـيـَـ. ۷ ولـَـی خـَـدا مرـَـه پـَـيشـَـتر از شـَـومـَـانـَـ اوـَـسـَـه کـَـوـَـده کـَـي شـَـيمـَـى نـَـسـَـلـَـه زـَـمـَـينـَـ سـَـرـَـزـَـنـَـه بدـَـأـَـرـَـه وـَـنـَـجـَـاتـَـه عـَـظـَـيمـَـيـَـ بـَـهـَـ دـَـسـَـتـَـ بـَـأـَـورـَـيدـَـ. ۸ پـَـسـَـ شـَـومـَـانـَـ نـَـيـَـبـَـيدـَـ کـَـي مرـَـه آـَـيـَـه اوـَـسـَـه کـَـوـَـديـَـدـَـى، بلـَـكـَـى خـَـداـَـ بوـَـ. مرـَـه مـَـشاـَـورـَـ فـَـرعـَـونـَـ، سـَـرـَـپـَـرـَـسـَـتـَـه اوـَـنـَـه خـَـانـَـه وـَـفـَـرـَـمانـَـروـَـاـَـيـَـه تـَـامـَـامـَـيـَـه سـَـرـَـزـَـمـَـينـَـه مصر بـَـوـَـکـَـوـَـده.»

۹ «هـَـسـَـهـَـ هـَـرـَـ چـَـى زـَـوـَـدـَـتـَـرـَـ وأـَـگـَـرـَـدـَـيـَـدـَـ، بـَـيـَـشـَـيدـَـ مـَـيـَـ پـَـئـَـهـَـ وـَـرـَـجـَـهـَـ بـَـيـَـگـَـيدـَـ: (تـَـيـَـ پـَـسـَـرـَـ يـَـوـَـسـَـفـَـ، بوگـَـفـَـتـَـهـَـ: «خـَـدا مرـَـه فـَـرـَـمـَـانـَـروـَـاـَـيـَـه سـَـرـَـاسـَـرـَـهـَـ مصرـَـ بـَـوـَـکـَـوـَـدهـَـ. فـَـورـَـى وـَـبـَـرـَـيزـَـهـَـ، بـَـيـَـأـَـ مـَـيـَـ وـَـرـَـجـَـهـَـ! ۱۰ توـَـ، تـَـيـَـ زـَـأـَـكـَـأنـَـ، تـَـيـَـ نـَـوـَـهـَـ نـَـتـَـيـَـجـَـهـَـ، تـَـيـَـ تمامـَـهـَـ گـَـاوـَـ وـَـگـَـوـَـسـَـفـَـنـَـدـَـأـَـنـَـهـَـ آـَـمـَـرـَـهـَـ، وـَـهـَـ چـَـىـَـ دـَـأـَـرـَـىـَـ، سـَـرـَـزـَـمـَـينـَـهـَـ جـَـوـَـشـَـنـَـ دـَـوـَـرـَـوـَـنـَـ هـَـيـَـهـَـ مـَـيـَـ دورـَـ وـَـورـَـ زـَـنـَـدـَـگـَـيـَـ بـَـوـَـکـَـوـَـنـَـيدـَـ وـَـمـَـيـَـ نـَـزـَـدـَـيـَـکـَـيـَـ بـَـيـَـسـَـيدـَـ. ۱۱ اوـَـيـَـهـَـ منـَـ اـَـزـَـ توـَـ نـَـگـَـهـَـدـَـأـَـرـَـىـَـ کـَـونـَـمـَـ، چـَـرهـَـ کـَـيـَـ پـَـنـَـجـَـ سـَـالـَـهـَـ دـَـيـَـگـَـرمـَـ قـَـحـَـطـَـيـَـهـَـ، اـَـگـَـرـَـ آـَـکـَـارـَـهـَـ نـَـوـَـکـَـوـَـنـَـىـَـ، توـَـ، تمامـَـهـَـ تـَـيـَـ فـَـکـَـهـَـ فـَـامـَـیـَـلـَـهـَـ آـَـمـَـرـَـهـَـ مـَـحـَـتـَـاجـَـ بـَـیـَـسـَـیدـَـ. ۱۲)»

۱۲ «شـَـومـَـانـَـ خـَـودـَـدانـَـ دـَـئـَـنـَـ درـَـيـَـدـَـىـَـ، مـَـيـَـ بـَـرـَـأـَـ بـَـنـَـيـَـامـَـيـَـنـَـ، مـَـيـَـ بـَـرـَـأـَـ بـَـنـَـيـَـامـَـيـَـنـَـ دـَـئـَـنـَـ درـَـهـَـ کـَـيـَـ شـَـيمـَـىـَـ آـَـمـَـرـَـهـَـ حـَـرـَـفـَـ زـَـئـَـنـَـ درـَـمـَـ. ۱۳ اـَـزـَـ اـَـحـَـتـَـرـَـامـَـىـَـ کـَـيـَـ مصرـَـ دـَـوـَـرـَـونـَـ دـَـأـَـرـَـ وـَـاـَـزـَـ هـَـرـَـ چـَـىـَـ کـَـيـَـ بـَـيـَـدـَـيـَـدـَـىـَـ مـَـيـَـ پـَـئـَـهـَـ خـَـبـَـرـَـ بـَـدـَـيـَـدـَـىـَـ. هـَـرـَـ چـَـىـَـ زـَـوـَـدـَـتـَـرـَـمـَـ اوـَـنـَـهـَـ اوـَـسـَـيـَـنـَـدـَـ، بـَـأـَـورـَـيدـَـ آـَـيـَـهـَـ. ۱۴ بعدـَـ اـَـزـَـ اوـَـنـَـهـَـ گـَـريـَـهـَـ کـَـونـَـانـَـ روـَـبـَـوسـَـىـَـ بـَـوـَـکـَـوـَـدهـَـ، اوـَـشـَـأنـَـ اوـَـنـَـهـَـ آـَـمـَـرـَـهـَـ درـَـدـَـهـَـ دـَـيلـَـ بـَـوـَـکـَـوـَـديـَـدـَـىـَـ.»

دعـَـوـَـتـَـهـَـ يـَـعـَـقـَـوبـَـ بـَـهـَـ مصرـَـ

۱۶ وـَـخـَـتـَـيـَـ آـَـخـَـبـَـرـَـ کـَـيـَـ يـَـوـَـسـَـفـَـ بـَـرـَـأـَـنـَـ بـَـمـَـوـَـيـَـدـَـىـَـ بـَـهـَـ گـَـوشـَـ فـَـرـَـعـَـونـَـ وـَـاوـَـنـَـهـَـ درـَـبـَـارـَـيـَـانـَـ فـَـرـَـسـَـهـَـ، هـَـمـَـهـَـ تـَـأـَـنـَـ شـَـادـَـيـَـ بـَـوـَـکـَـوـَـديـَـدـَـىـَـ.

۱۷ فـَـرعـَـونـَـ يـَـوـَـسـَـفـَـ بوگـَـوـَـ: «تـَـيـَـ بـَـرـَـأـَـنـَـهـَـ بوگـَـوـَـ (خـَـوـَـشـَـأنـَـهـَـ چـَـهـَـارـَـيـَـانـَـهـَـ بـَـارـَـ بـَـوـَـکـَـوـَـنـَـيدـَـ وأـَـگـَـرـَـدـَـيدـَـ، بـَـيـَـشـَـيدـَـ بـَـهـَـ سـَـرـَـزـَـمـَـينـَـهـَـ کـَـنـَـعـَـانـَـ. ۱۸ تـَـيـَـ پـَـئـَـهـَـ اوـَـشـَـأنـَـهـَـ تمامـَـهـَـ فـَـکـَـهـَـ فـَـامـَـیـَـلـَـهـَـ آـَـمـَـرـَـهـَـ مصرـَـ پـَـئـَـهـَـ کـَـشـَـتـَـارـَـهـَـ مـَـصـَـرـَـ شـَـمـَـرـَـهـَـ فـَـلـَـمـَـهـَـ کـَـيـَـ اـَـزـَـ مـَـحـَـصـَـوـَـلـَـاتـَـهـَـ فـَـراـَـوانـَـهـَـ اوـَـنـَـهـَـ، بـَـهـَـرـَـ بـَـبـَـرـَـيدـَـ. ۱۹ بوـَـشـَـوـَـ، تـَـيـَـ بـَـرـَـأـَـنـَـهـَـ بوگـَـوـَـ: (خـَـوـَـشـَـأنـَـهـَـ پـَـئـَـ وـَـخـَـوـَـشـَـأنـَـهـَـ زـَـنـَـ وـَـزـَـأـَـكـَـأنـَـهـَـ اـَـورـَـدـَـهـَـ وـَـسـَـتـَـيـَـمـَـ اـَـزـَـ مـَـصـَـرـَـ اـَـرـَـابـَـهـَـ اوـَـسـَـيـَـنـَـدـَـ، بـَـبـَـرـَـيدـَـ، اوـَـشـَـأنـَـهـَـ بـَـأـَـورـَـيدـَـ آـَـيـَـهـَـ. ۲۰ شـَـيمـَـىـَـ مـَـلـَـکـَـ وـَـاـَـمـَـلاـَـکـَـهـَـ وـَـسـَـتـَـيـَـمـَـ نـَـیـَـگـَـرانـَـ نـَـیـَـبـَـیدـَـ، چـَـونـَـکـَـىـَـ مـَـالـَـکـَـهـَـ بـَـهـَـتـَـرـَـینـَـ اـَـمـَـلاـَـکـَـهـَـ مـَـصـَـرـَـ بـَـیـَـدـَـیـَـدـَـیـَـ. ۲۱)»

۲۱ پـَـسـَـ يـَـعـَـقـَـوبـَـ پـَـسـَـرـَـأـَـنـَـمـَـ هوـَـ کـَـارـَـهـَـ کـَـونـَـيدـَـ، يـَـوـَـسـَـفـَـ بـَـهـَـ فـَـرـَـمـَـانـَـ فـَـرـَـعـَـونـَـ اوـَـشـَـأنـَـهـَـ اـَـرـَـابـَـهـَـ وـَـآـَـذـَـوقـَـهـَـ سـَـفـَـرـَـمـَـ فـَـدـَـهـَـ. ۲۲ بهـَـ کـَـدـَـامـَـهـَـ اـَـزـَـ اوـَـشـَـأنـَـهـَـ اـَـیدـَـسـَـ لـَـیـَـاسـَـهـَـ تـَـازـَـهـَـ فـَـدـَـهـَـ، ولـَـیـَـ بـَـنـَـيـَـامـَـيـَـنـَـ سـَـکـَـهـَـ نـَـقـَـرـَـهـَـ * نـَـقـَـرـَـهـَـ وـَـپـَـنـَـجـَـ دـَـسـَـ لـَـیـَـاسـَـهـَـ نـَـوـَـ فـَـدـَـهـَـ. ۲۳ دـَـهـَـ بـَـارـَـ الـَـاغـَـ بـَـهـَـتـَـرـَـینـَـ اوـَـشـَـأنـَـهـَـ اوـَـسـَـهـَـ مـَـحـَـصـَـوـَـلـَـاتـَـهـَـ مصرـَـ، دـَـهـَـ بـَـارـَـ مـَـادـَـهـَـ الـَـاغـَـ گـَـنـَـدـَـمـَـ وـَـآـَـذـَـوقـَـهـَـ سـَـفـَـرـَـ خـَـوـَـ پـَـئـَـهـَـ وـَـسـَـتـَـيـَـ اوـَـشـَـأنـَـهـَـ آـَـمـَـرـَـهـَـ رـَـاهـَـ کـَـونـَـهـَـ. ۲۴ بعدـَـ اـَـزـَـ اوـَـنـَـهـَـ اوـَـسـَـهـَـ

* بهـَـعـَـبـَـرـَـ شـَـكـَـلـَـ

کوده، شوئون دیبید اوشانه بوگفته «راه دورون همديگره آمره ناسازگاري نوکونيد!»^{۲۵} پس اوشان از مصر وأگر دستيدی بوشويدي سرزمينه کنعان خوشانه پئر يعقوب و رجه.

^{۲۶} و خوشانه پئر بوجفتيدی: «يوسف هنوزم زندهيه! حاكمه سرتاسره سرزمينه مصر بوبوسته!» يعقوب پريشانه بوسنه، نتنستي اوشانه حرفانه بأور بوكونه.^{۲۷} ولی وختي هر چي يوسف اوشانه بوگفته بو اونه ره بوجفتيدی، و يعقوب خو چشمها آمره ارابهيانی کي يوسف اونه بردنه وستي اوسه کوده بو، بиде، اونه ديل روشنه بوسنه.^{۲۸} يعقوب بوجفتنه: «دِ بأور بوکودم کي می پسر يوسف زندهيه، شمه اونه ورجه تا کي پيش از می مردن اونه بيدینم.»

يعقوب بوشو مصر

۴۶ ^۱ پس يعقوب هر چي کي داشتني خو آمره اوسيده راه دكفتنه، بوشو فرسه بئرشبع، خو پئر، اسحاق خداره قرباني بوکوده. [اسرائيل يعقوب نامم ايشه.] ^۲ شب رويا ميان خدا يعقوب آمره حرف زنه، ايشنوه: «يعقوب! يعقوب!»

يعقوب جواب بده «آيه ايسم.»

^۳ جواب ايشنوه: «منم خدا، خدایه تي پئر. از سفر به مصر ترسی نواداشتن، چونکي خودم اویه از تو قومه بزرگی به وجود آورم.^۴ من تى آمرهيم همديگره آمره شيمی مصر، بدأن کي من خودم تره وأگردانم، يوسفم خو دسته آمره تى چشمانه دَوَدَه.»

^۵ يعقوب از بئرشبع راه دكفتنه، اونه پسران خوشانه پئر يعقوب، خوشانه زن و زأکانه آمره، ارابهيانی کي فرعون اوشانه بردنه وستي اوسه کوده بو سواره بوسندي. ^۶ اوشانم خوشانه گله رمه، مال و منالم کي کنunan دورون داشتيدی، اوسيدي. يعقوب تمامه خو ايل و تباره آمره بوشويدي مصر.^۷ يعقوب تمامه خو فاميله خو آمره بيرده مصر اوشانه آمره خو پسران خو نوهيه پسری خو دختران خو نوهيه دختری يم اونه آمره به مصر بوشويدي.

ديداره يعقوب يوسف آمره

^۸ يعقوب خو پسر يهودايه پيشتر از خودش اوسه کوده کي يوسف و ورسه از کو طرف وايسيم کي به جوشن فرسيم. وختي کي دور و وره جوشن فرسه بيد، ^۹ يوسف فرمان دده کي خودشه ارابهيه بأوريده، سواره بوسنه بوشو جوشن خو پئر يعقوب پيشواز. يوسف هطو کي به خو پئره ورجه فرسه دس تَوَدَّيَدِي همديگره گردن، گريه کونه.^{۱۰} يعقوب يوسف بوجفتنه: «هسه د حاضرم بيميرم، چونکي می چشمانه آمره بيدم کي تو زنده ايسي.»

^{۱۱} يوسف خو برآرانه و خو پئره فكه فاميله بوگفته «هسه وا بشم فرعونه ورجه اونه بگم کي (مي برآران و مي پئره فكه فاميله کنunan ايشه بيد بمويدی مي ورجه).^{۱۲} و اونه خبر بدم کي (چوپانان و گاودارانی ايسيدي کي خوشانه گله رمه و هر چي داشتيدی خوشانه آمره بأوردي).^{۱۳} پس فرعون شمره دوخوانه، وورسه کي (چي کاره ايسيدي؟)^{۱۴} اونه جواب بديده: (آمان شيمی غلامان از نوجوانی گلهدار بيم، هو کاري ايشه کي آمي آبالجادام انجام ديدی). بعد از اون اجازه داريدی کي جوشن دورون زندگي بوکونيد، چونکي مصريان چوپانانه مکروه دانيدی.»

يعقوب فرعونه برکت دهه

۴۷ ^۱ يوسف بوشو فرعونه بوگفته: «مي پئر و مي برآران، خوشانه گله رمه آمره و هر چي کي داشتيدی اوسيدي. از سرزمينه کنunan بمويدی، هسه جوشن دورون ايشه بيدی.»

۲ یوسف بوشو، از میانه خوب‌آرآن، پنج نفره ببرده فرعونه ورجه. ^۳ فرعون اوشانه وَورسه: «چی کاره ایسیدی؟» اوشانم فرعونه جواب بدایدی: «امان شیمی غلامان آمی آباجداده مائنسن چوپانیم» ^۴ و بوگفتیدی: «بموییم مصر زندگی بوکونیم، چونکی آمان شیمی غلامان علفزاری کنعان دورون آمی گوسفندانه ره ناریمی. کنعان میان خوشکسالی بیداد کونه، پس هسه خواهش کونیم شیمی غلامانه اجازه بدی جوشن دورون ساکن ببید.»

۵ فرعونم یوسف بوگفتنه: «پس تی پئر تی برآرآن آمره بموییدی تی ورجه، ^۶ سرزمینه مصرم تی چشم جلو پهنه، هر جایه کی دانی بهتر ایسه اوشانه فدن، اوشانه ببر جوشن دورون ساکن بوکون. هر کدامه از اوشانم کی کارдан و شایسته ایسه، می گاودارآن و گله‌دارآن ببید.»

۷ یوسفم خو پئر ببرده به حضوره فرعون، یعقوبم فرعونه برکت بده. ^۸ فرعون از اون وَورسه: «چن سال داری؟» ^۹ یعقوب بوگفتنه: «صد و سی ساله کی زمینه سر کره کوچ کودن درم، عمری کوتاه، پُر از درد و رنجه کی به طوله عمر کوچ کودنه می اجدادم فرسه.» ^{۱۰} یعقوب فرعونه برکت بده، وأگر دسته بوشو بیرون.

۱۱ یوسفم هوطوه کی فرعون بوگفتنه بو، خو پئر و برآرآن بهترین جایه مصر، رعمسیس میان سامان دهه، و اویه ملکی فده. ^{۱۲} خوراکه کافی‌یم خو پئر و برآرآن و اوشانه اهله خانه ره فراهم کونه.

ساله قحطی و حاکمیته یوسف

۱۳ اویه قحطی روز به روز سختتره بسته طوری کی بی خوراکی و خوشکسالی مردمه سرزمینه مصر و کنunan از بین بردن دوبو. ^{۱۴} یوسفم تمامه پولی کی مردمه مصر و کنunan خرید گندمه وستی فده بید باورده فرعونه قصره دورون. ^{۱۵} وختی کی مردمه مصر و کنunan پول تمامه بسته، مردمه مصر بموییدی یوسف ورجه بوگفتیدی: «آمره خورد و خوراک فدن، چره وا شیمی چشممه جلو بیمیریم، هسه کی بی پولیم.»

۱۶ یوسف بوگفتنه: «هسه کی پول نازیدی، شیمی گاو و گوسفنده باورید تا منم به جایه شیمی حیوانان شمره گندم فدم.» ^{۱۷} پس خوشانه حیوانانه باوردیدی فداییدی یوسف، اونم به جایه اسبان و گوسفندان و بوزان و گاوأن و الاغان، اوشانه خورد و خوراک فده. او سال، اوشانه، به جایه حیوانانی کی فده بید خورد و خوراک کافی فده.

۱۸ وختی کی سال به آخره فرسه، ساله بعد بموییدی یوسف ورجه بوگفتیدی: «سرور از شومان چی پنهان کی آمی دار و ندار تمامه بسته، حیوانانم کی تی شین بوبوستیدی، آمی ره چیزی باقی نمائسته به جز آمی جان و آمی زمین. ^{۱۹} چره وا آمان آمی زمینان، شیمی چشممه جلو نابود ببیم؟ آمره، آمی زمینه کشت کاره آمره به جایه خورد و خوراک بیهین کی آمان، آمی زمینه کشت کاره آمره فرعونه‌شین ببیم. آمره بذر فدن کی زنده بمانیم، نیمیریم، آمی زمین ویران نبه.»

۲۰ پس یوسفم تمامه کشتزارانه مصر فرعونه ره بیهه. تمامه مصریانم خوشانه زمینانه بوفروختیدی، چونکی خوشکسالی بیداد کودی. تمامه سرزمینه مصر فرعونه‌شین بوبوسته. ^{۲۱-۲۲} یوسفم بجز کاهنان تمام مردمه سراسره مصر به بندگی ببرده. ولی کاهنانه زمینه نیهه، چونکی اوشان سهمی‌یه ثابتی از فرعون فیگیفتیدی، هنه وستی خوشانه زمینه نوفروختیدی، چونکی خورد و خوراکه کافی داشتیدی.

۲۳ یوسف مردمه بوگفتنه: «هسه کی شمره شیمی زمینه آمره فرعونه ره بیهه، شمره بذر فدم کی بیشید کشت کار بوکونید. ^{۲۴} ولی از برداشته محصول، یک پنجومه فرعونه فدید، چهار پنجومه دیگرم بذره ساله بعد و خورد و خوراکه شیمی خانواده و شیمی زاکان ببه.»

۲۵ مردم بوجفتی: «شومان آمره محبت بوکودید آمی زندگی یه نجات بدیید. آمان فرعونه شین بیمی.»^{۲۶} پس یوسفم قانونی سرزمینه مصر دورون بنه، کی تا به ایمروزم باقی بمانسته، کی یک پنجمو مه برداشته محصول، فرعونه شین ایسه. فقط کاهنأنه زمین بو کی فرعونه شین نوبوسته.

يعقوب وصيت کونه

۲۷ پس بنی اسرائیل ناحیه یه جوشن میان ساکن بوبوستیدی، اویه ملکی به دست بأوردیدی و زاد و ولده بوکودیدی و فراوانه بوبوستیدی. ۲۸ یعقوب ۱۷ سال مصر میان زندگی بوکوده، صد و چهل و هفت ساله داشتی.^{۲۹} وختی کی یعقوب مردن وخت فرسه، خو پسر یوسف دو خواهد بوجفتنه: «اگر مره دوست داری، می آمره عهدی دَوَد کی می آمره وفادار بمانی و مره مصر دورون دفن نوکونی.^{۳۰} بلکی وختی می اجداده آمره یکی بوبوستم، مره از مصر بیرون ببری اوشانه کنار دفن بوکونی.» یوسفم بوجفتنه: «هر چی کی بوجفتی بجا آورمه.»^{۳۱} یعقوب بوجفتنه: «می ره قسم بوخور.» یوسف قسم بوخورده. یعقوب هوطو کی به خو عصا تکیه بوکوده بو شکرگزاری بوکوده.

يعقوب یوسف پسرآن برکت دهه

۴۸ ۱ روزگاری بوگذشته، یوسف خبر بدییدی کی: «تی پئر مریضه.» اونم خو دوتا پسرآن منسی و افرايم خو آمره اوسدہ بوشو دیدنه خو پئر.^۲ هطو کی یعقوب بوجفتی: «تی پسر یوسف آمون دره تی ورجه.» یعقوب خو تمامه قوته آمره ویریشته خو رختخوابه دورون بینیشته.

۳ یعقوب یوسف بوجفتنه: «خدایه قادر مطلق بو کی شهره لوز، سرزمینه کنعان میان بر من آشکاره بوبسته مره برکت بدھ. ۴ مره بوگفتنه: (تره نسلی فراوان و بارور کونمeh. از تو قومانه فراوانی به وجود آورمه. بعد از خودت، آ سرزمینه ملکیتیه آبدی یه تی زاآکانه بخشمه).^۵ پس هسه کی آ دوتا پسر پیش از می آمونه به آیه، مصر دورون تره به دنیا بموییدی، افرايم و منسی می پسرآن روپین و شمعون مائستن می شین ایسیدی.^۶ هر زاآکه دیگری کی بعد از اوشانه تره به دنیا بآیه، تی شین بیدی. زمینه اوشانه ارشی یه، سهمی ایسه از سهمه منسی و افرايم.^۷ تی مار راحیل وختی کی از فَدَان و أَكْرَدَسْتَن دوبوم سرزمینه کنعان دورون دور و وره افرات بمَرَدَه، منم اونه هویه دفن بوکودم» (افرات همان بیتلحیم ایسه).

۸ وختی یعقوب یوسف زاآکانه بیده وورسه: «آشان تی زاآکانیدی؟»

۹ یوسف خو پئر بوجفتنه: «آشان می پسرآنیدی کی خدا آیه مره ببخشه.»

بعد از اون یعقوب بوجفتنه: «اوشانه بأور می ورجه کی اوشانه برکت بدم.»

۱۰ یعقوب چشمان پیری وستی سونوکودی نتأنسنی خوب بیدینه، پس هنه وستی یوسف خو پسرآنه ببرده جلوتر. یعقوب اوشانه بغله کوده ماچی بدھ.^{۱۱} یعقوب یوسف بوجفتنه: «هرگز فکر نوکودیم کی تره دوباره بیدینم، هسه خدا مره رحمت بوکوده کی تی زاآکانم بیدمه.»

۱۲ یوسفم خو زاآکانه کی یعقوب جلو نیشته بید ویریزانه، خو پئر تعظیم بوکوده.^{۱۳} یوسف خو زاآکانه دسه گیره اوشانه طوری یعقوب جلو به پا داره کی یعقوب خو راسته دسه بنه منسی سر، خو چپه دسه بنه افرايم سر، اوشانه ببرده جلوتر خو پئر ورجه.^{۱۴} ولی یعقوب خو دسه راسته نهه افرايم سر کی کوچه پسر بو، خو چپه دسه نهه منسی سر کی پیله پسر بو.

۱۵ اون یوسف برکت بدھ و بوجفتنه: «هو خدایی کی می پئر و می جد و آباد ابراهیم و اسحاق اونه آمره زندگی بوکودیدی تی پسرآنه برکت بدھ خدایی کی تمامه عمر تا به ایمروز مره شبانی بوکوده.^{۱۶} فرشته بی کی مره از هر بدی

آزاده کوده، آشانه برکت بدە. آطوبی ببە کى آشان مى نامە، مى جد و آباد ابراهیم و اسحاق نام زنده بدلارید، از اوشان قومى فراوان زمينه سر به وجود بايە.»

۱۷ وختى کى يوسف بىدە خو پئە راستە دس افرايم سر نەھە، ناراحتە بوسىتە، پس خو پئە دسە بىگىفتە کى از افرايم سر اوشانه بىنە منسى سر. ۱۸ خو پئە بوجىفتە: «پئ، تى راستە دسە بىنە منسى سر، اوئە کى مى پىلە پىرسە.»

۱۹ ولى اوئە پئ قبول نوكودە بوجىفتە: «پىرسجان من دائىم چى كودن درمە. از اوئەن قومى بىزىرىك بە وجود آيدە ولى كوجى برأرە قوم از اوپىتاً برأر، پىلەترە بە و از اوئە زأكأن، قومانى فراوانى بە وجود آيدە.» ۲۰ پس اوشانە هر دو نفرە هو روز برکت بدە بوجىفتە: «تى نام آمرە قومە يعقوب هەدىگەرە برکت دىھىدى، گىدى: (خدا ترە افرايم و منسى مائىستۇن عاقدت بخىر بوكونە.)» آطوبى يعقوب افرايمە بالاتر از منسى قرار بدە.

۲۱ يعقوب يوسف بوجىفتە: «من كەرە مەردن درم، ولى خدا تى آمرە ايسە، ترە بە تى سرزمىنە آبااجدادى وأڭرداڭە. ۲۲ و من ترە کى از تى برأرآن شايىستەتى ملکىيە ترە بخشم کى مى شمشىر و كمانە آمرە از عموريان فيگىفتەم.»

مَرْدَنَه يَعْقُوب

۲۹ سر آخر يعقوب وصيت بوكودە: «من کى مىيرم شم مى اجدادە ورجە، مەرە مى اجدادە ورجە دفن بوكونىد. ۳۰ هو غارە دورون کى مزرعەيە مكفيلىه ميان، نزدىكە مەرى سرزمىنە كىنغان ميان کى ابراهيم او دشت وغارە از عفرون هىتى بىيە بوكى خودشە مقبرە بىيە. ۳۱ هوئە کى ابراهيم خو زنە آمرە سارا و اسحاق، خو زن ربکا آمرە دفن بوبوستىدى کى منم ليھيە هوئە دفن بوكودم. ۳۲ غار و دشتى کى از هىتى پىرسانە ورجە بىيە بوبوستە بولە. ۳۳ يعقوب خو وصيتە خو پىرسانەرە بوجىفتە، خو دس و پايە خو رختخوابە دورون درازە كودە بىرە دەشۈچۈشۈ خو آبااجدادە ورجە.

۱ يوسف گرييە كونان خورە تۆدە خو پئە رو اوئە ماچى بىدە. ۲ بعد از اوئەن خو طبىيائە کى اوئە خدمت كودىدى فرمان بىدە کى اوئە بېرىد مويميايى بوكونىد. ۳ چەل روز مويميايى كودن كار داشتى وختى کى چەل روز بە آخر برسە، مەردمە مصر هفتاد روزە تمام عزادارى بوكودىدى. ۴ عزادارى کى تمامە بوسىتە، يوسف درباريائە فرعونە بوجىفتە: «مەھربانى بوكونىد فرعونە بىگىد: ۵ (مى) پئە مەرە قىسىم بىدە بوجىفتە: «من بە زودى مىرم. مەرە قىرى دورون کى سرزمىنە كىنغان ميان دارم دفن بوكون.» اجازە بىن بىش مى پئە دفن بوكونم وأڭردم.»

۶ فرعون بوجىفتە: «بوشۇ تى پئە هوطۇ كى قىسىم بوخوردى، دفن بوكون.» ۷ پس يوسف بوشۇ كى خو پئە دفن بوكونە و تمامە خادمینە فرعون درباريائەن و تمامە وزيرائە مصر اوئە دونبالە سر راھ دكفتىدى. ۸ تمامە يوسف خانوادە، اوئە برأرآن، تمامە اوئە پئە فامىيالانم اوشانە دونبالە سر دىيىد، زأكأن و اوشانە گله رەمە جوشىن دورون باقى بىمائىستە بىدە. ۹ سواران، خوشانە اسپان و ارابەيائە آمرە، كاروانە بىزىگى بوكى يوسف آمرە راھىي بە كىنغان بوبوستىدى.

۱۰ وختى کى بە خىمنگايە آطاد نزدىكە رودخانەيە اردن فرسىدى، گرييە زارىيە پورسوزى آمرە عزادارى كونىدى، يوسفم هفت روز تمام خو پئە وستى ماتم بىگىفتە. ۱۱ وختى كىنغانىائى کى اوئە زندگى كودىدى عزادارى بە خىمنگايە آطاد بىدەيىدى بوجىفتىدى: «مەصرىيائەن عزادارىيە پورسوزى بىر پا بوكودىدى.» هەنە وستى او محلە نامە آبل مصرايىم نام نىھىدى. ۱۲ يعقوب پىرسان هوطۇ كى يعقوب وصيت بوكودە بولە، اوئە وصيتە بجا بأوردىدى. ۱۳ اوئە بېرىدى بە سرزمىنە كىنغان غارە دورون کى مزرعەيە مكفيلىه ميان نزدىكە مەرى کى ابراهيم او غار و دشتە از عفرون هىتى بىيە بولە، دفن بوكودىدى.

یوسف خو برآرأنه ديلداري دهه

۱۴ یوسفم کي خو پئره دفن بوکوده، خو برآرأن و تمامه اوشانى کي اونه آمره مراسمه تدفینه يه وستي بوشو بيد و آگر ديدى شيدى مصر. ۱۵ وختى کي یوسف برآرأن دينيدى کي خوشانه پئر بمَرَده، همديگره بوگفتيدى: «اگر یوسف آمي دشمني کودنه وستي از آمان کينه به ديل بدأره کي انتقام فيگيره، چي وا بوکونيم؟» ۱۶ هنه وستي یوسف پيغام بدَيَيدى کي: «آمي پئر پيش از مَرَدن وصيت بوکوده: ۱۷ (یوسف و آطويي بيگيد: تى برآرأن کي تى آمره دشمني و بدى بوکوديدى وا ببخشى). هسه خوأهش کونيمى، گئايه بندگانه خدايه تى پئره ببخشى.» وختى کي یوسف اوشانه حرأنه بيشنُوسته، گريه بوکوده. ۱۸ یوسف برآرأنم بموييدى بكتيدى یوسف پا زير بوگفتيدى: «آمان د تى بندگانيم.» ۱۹ ولی یوسف اوشانه بوگفتنه: «نترسيد، مگر من خدا جا سر نيشتم؟» ۲۰ شومان مى آمره دوشمني بوکوديدى، ولی اراده يه خدا، نيكوري بو و ايمروز اونه به کمال فرسانه کي جانهايه فراوانى يه نجات بده. ۲۱ پس نترسيد، من شومان و شيمى زاکانه احتياجاته فراهم كونم، آطويي اوشانه آمره با مهربانى گفتگو بوکوده کي اوشانه خيال راحت ببه.

مردن یوسف

۲۲ یوسف خو پئره فاميلاًنه آمره مصر دوروون ۱۱۰ سال زندگى بوکوده. ۲۳ و سه نسله افرايم بиде، منسى پسر، ماكير زاکان کي به دنيا بمو یوسف زانو سر بنَه ييدى.
 ۲۴ یوسف خو برآرأنه بوگفتنه: «من به زودى ميرمه، ولی شومان يقين بدأريد کي خدا شمره يارى كونه. شمره از آسرزمىن به سرزمىنى کي ابراهيم و اسحاق و يعقوب و عده بده بو، بره.»
 ۲۵ یوسف يعقوب پسراًنه وادر بوکوده قسم بوخوريد و بوگفتنه: «يقين بدأريد، کي خدا شمره يارى كونه، پس وامى استخروآننه از آيه شيمى آمره بيريد.» ۲۶ یوسف ۱۱۰ سال داشتى کي بمَرَده، پس اونه مصر دوروون مومنياتي بوکوديدى تابوتە دورون بنَه ييدى.